Debreczen, 1893. XX. évfolyam 21. sz. Szerda, Január 25.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr, egy hóra 1 forint.
Megjelenik mindennap. vasárnap kivételével.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchényi-uteza, Medgyesi-ház, 1762. sz. Kiadóhivatal: Széchényi-uteza 1761. sz. Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel. Egyes szám 4 kr.

Apponyiék kelepczében.

Jan. 24.

Megindító a képe annak a szorongásnak, annak a vért verejtékező anxietásnak, mely Apponyit és pártját naprólnapra jobban elfogja, s mely egész működésükre a tanácstalan zavarodottságnak, a rosszul palástolt szörnyü félelemből eredő eszeveszettségnek félreismerhetlen bélyegét nyomja. Beteljesedett Apponyin is a jámbor közmondás, hogy isten nem bottal ver, hanem kit-kit saját bünével. Sokat, kelleténél többet beszélt Apponyi az ő hosszu politikai pályája folyamán parlamentben és azonkivül. Szofizmáinak oldatában fáradhatatlanul szórta országszerte a maszlagot s tenyésztette a jóhiszemü, de felületesen gondolkozó tömeg körében vidékenként a malkontentus elemet.

Ennek az elementumnak a fennálló rend megbomlásáig fokozódó terjedése és annak nyomán remélhető országos válság és felfordulás, egy alapos „T a b u l a r a s a“ képezte végczélját, hogy aztán Ő, mint honmentő, mint gondviselésszerü államférfiu ülhessen a kormányelnöki székébe s állitsa helyre a szabadelvüpártnak szerinte tehetetlen uralma alatt megbomlott rendet.

Ebben a dicséretes törekvésében váratlan támogatást kapott a mindszélesebb körben terjeszkedő felekezeti izgatások révén, elannyira, hogy törekvésének sikere immár a lehetőség látó körébe lépett. És hogy e f é n y e s eredmények daczára ma odajutott, a hol van, egy végzetes dilemmába, ez éppen azon tragikum a jeles férfiu sorában, a melyet méltatnunk sokkal tanuságosabb, semhogy elmulaszthatnók azt az egyenes uton járók épülésére közelebbről megvilágitani.

Az Apponyi-politika egyik jellemző vonása volt a liczitálás. Ha bármely oldalról valamely tetszetős elvnek a közéletben való érvényesitése proklamáltatott akár a kormány, akár a szélső baloldal részéről, akár a közigazgatás, akár az egyházpolitika terén, Apponyiék rögtön ráliczitáltak, sőt a szerzőséget is maguknak vindikálták, mig végre most abba a komikusan ferde helyzetbe jutottak, hogy önmagukat t u l l i c z i t á l t á k.

Mindenkinek élénk emlékezetében van még azon mohóság, melylyel Irányinak programmját a t e l j e s v a l l á s s z a b a d s á g és a polgári házasság tekintetében Apponyi magáévá tette. Mily kicsinyléssel beszéltek akkor az ugynevezett „n e m z e t i“-párt organumok a kormány tartózkodó óvatosságáról, melyet ama radikális elvhez való hozzájárulásánál szem előtt tartott. Akkor azért volt Apponyi a jövő embere, mert csakis ő és a pártja volt annak a valódi liberalizmusnak a letéteményese, mely ama elvek hamisitatlan keresztül vitelének kezességeül tekinthető.

Furfangos emberek végzete, hogy a furfangjuk éppen akkor hagyja őket cserben, mikor legnagyobb szükségük volna rá. Nem elég, hogy az Irányi-féle határozati javaslat alkalmával elhirtelenkedte a dolgot Apponyi azzal, hogy meggondolatlanul letörölte pártjáról azon sötétebb árnyalatot, mely azt eddig a liberalizmus nagyobb fogyatékosság által a kormánypárttól megkülömböztette, hanem a Wekerle-kormány programmjának proklamálása alkalmával ráduplázott a hibájára, és sietett a parlamentben körvonalazni álláspontját, mely ugy a lelkiismeret szabadsága, mint a polgári házasság dolgában radikálisabb, vagy legalább is ép oly radikális, mint a kormányé.

A következő napon áradozott a „nemzeti“ sajtó a „l i b e r á l i s“ Apponyi magasztalásától; konstatálta, hogy ime a kormány ismét elsajátitotta a „n e m z e t i“ párt egyik megkülömböztető programmpontját.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

„Hiszed-e már?“

— Rajz. —

Irta: **Sz. Buday Etel.**

(Folytatás.)

Végre mozdul a nő, bundáját a közeli székre dobja, ugy a fejét takaró fátyolt is és látható lett ifju nyulánk alakja, halvány szép metszetü arcza, mit kezébe rejt, nem lehet tudni ha sir-e, avagy csak látni nem óhajt a külvilágból semmit, hogy annál inkább önlelke világába tekinthessen, hol minden kétségbeejtően sötét, hol még a reménység biztató sugara sem huzódik végig, mely a kétségbeesett lelkeket fent szokta tartani. Elijedve önmagától, meggörnyedten össze-össze-rándul, legyőzve a lelkiharcztól, megtörten rogy a közeli kerevetre és keserves lélekgyötrő sirása felhangzik a mély csendben. Sir, mint a kinek nincs reménye, vigasztalásaa és várhatja, hogy bánata még nagyobb is lészen.

Lassan elcsendesült; a jótékony sirás enyhité szivgyötrő fájdalmát és arczra borulva mozdulatlan maradt, mintha elhagyta volna lelke testét, mely lomhán elterülve fekete bársony tömeggé vált, a sötétségből kiváltan csak alabástrom fehérségü fedetlen vállai csillognak ki, melyek szoborváznak mintául szolgálhatnának, oly tökéletesek.

Hosszabb mozdulatlanság után egy gyönge neszre, mely kivülről hallatszék be, hirtelen felszökött és kigyult arczczal, szivére szoritott kézzel, előre nyujtott nyakkal, merően tekintett figyelőn az ajtóra, mint ki vár valakire. És a kinos várakozásban simitva végig homlokát, melyen fagyos verejték gyöngyözik a halálos gyötrelemtől és vár, szivszakadva tovább is figyelően, mig végtére halk koczogás hallatszik az ajtón, mit nem képzelet sugal s mintha villanyütés érné, rándul össze a várakozó, ajkai mozognak, mondaná „szabad,“ de szólni nincsen ereje.

Az ajtó feltárul és belép a szobába egy magas, sugár, fiatal szőke férfi s a nő mintegy delejes érzet által vonzatva megy a jött elébe, szembe jutva egymással, mindketten megállanak egész közelben. A férfi meghajtja magát a nő előtt ki szintén viszonozni akarja, de izmai nem engedik és kisérteties sápadtan áll, fekete nagy szemeit rámeresztve a férfi szép arczára s áll oly mereven, hogy hajában még gyémánt pergötüi sem mozdulnak meg.

A férfi sürü pillákkal árnyalt nagy kék szemével szigoru hidegséggel tekint a dermedten álló nőre, Ámor gödröcskés álla felett piros keskeny ajkait egymásra szoritva, várja hang nélkül a megszólitást.

De a nő, mint kisértet csak áll tovább, nem birva életjelt adni magáról s igy e kellemetlen helyzetet megsokalva a férfi, megszólal:

— Asszonyom, parancsszavára itt vagyok, eljöttem, — a folyton mozdulatlan nőre csodálkozón tekint — mi lelte? . . . nem akar hallani . . . nem értem . . . Ugyan hagyja ezt Myra, — folytatá gunynyai, — mire e komédia csak ezért hitt, hogy ezt előttem lejátsza? . . . Végre . . . végre! . . . ezzel nem hat többé rám . . . ne is fárassza magát.

És a gunynyal sujtott nőnek vissza adták a bántó szavak lelke testé erejét, kiegyenesedve büszkén, szilárd csengő hangon szólalt meg.

— Uram! nincsen jogában ily bántó hangon beszélni velem, amielőtt tudná, mért hivattam ide.

— Hisz ezt megtudni állok itt asszonyom .. csak kérem minél rövidebben, mert mint öltözetem is mutatja bálból jöttem, hová mihamarább vissza is szándékozom térni, amint látom ön is mulatságból jött, vagy oda megyen szintén.

— Csalódik uram! jelen helyzetemben sem mulatságban nem voltam, sem nem szándékszom menni; a szinházba is csak azért mentem, hogy anyámtól elszökhessem önnel találkozni.

Mai számunk 10 oldalra terjed.

Ekkor egy szemrehányó intelem remegtette meg a földkerekség drót idegzetének azon szálát, mely Rómát Budapesttel köti össze, és pa „nemzeti radikálizmus“ azzal a hypokrizissel, melyben felülmulhatatlan, megfutta a csöndes takarodót. Apponyi „nagyszabásu“ programmbeszédet mondott az indemnity vitánál, melyben finom distinkcziót statuált a polgáriházasság és a házasság általános érvényü világijudikaturája között, melyek közül ő sajátkép az utóbbinak hive, mert ez a botrányosáttéréseket feleslegessé, és a házas felek könnyü elválását lehetetlennétenné.

Szép és nemes feladat jutott osztály részül a „nemzeti“ sajtónak a nagy hadvezér zseniális visszavonulását becsülettel fedezni. A „Pesti Napló“ uj csuhája kitüzte a keresztet, a többi pedig igyekezett legalább is a tömjén-füst illatával különbözni a publikánusoktól, kik oly fontos kérdéseket, mint a vallásszabadság és a kötelező polgári házasság „meggondolatlanul“ és a „közvélemény kellő előkészitése nélkül“ dobtak csupa intrikából felszinre, és a kik Isten és ember előtt felelősek a bőjti prédikácziókért és aláirási ivekkel való házalást néplázadássá minősitett mozgalomért

Eddig minden jó volna; de most már kezd tarthatatlanná válni a helyzet. A mint terjed a szegény tömeg lelkiismeretének zaklatása a legotrombább ámitásokkal és ijesztgetésekkel, ép oly mértékben háborodik fel a közvélemény a szószékről való agitáczió ellen, és a nemzeti sajtó is kénytelen állást foglalni a famózus mozgalommal szemben. A „Pesti Napló“ épen a legutóbbi számában tagadta eddigi álláspontját az első kakasszóra, melyet a „Bud. Corr.“ rikkantott világgá, s le nem irható kifakadásokkal illette a jámbor kőnyomatost, mely őt nevén merte megszólitani és „klerikalis“-nak nevezni.

Még ez hagyján. De közeledik a közoktatásügyi tárezának tárgyalása a budgetvita folyamán. Attól lehet tartani hogy Csáky itten határozott és részletezett egyházpolitikai programmot fogadni, mslylyel szemben a „liberális“ Apponyinak állást kell foglalni. Quod deus avertat.

Ennek nem volt szabad megtörténnie. Hátha még ki lehetne szekirozni a miniszteri székből, mielőtt enunczicziójával a „nemzetieket“ szinvallásra kényszeritené. A korona megvonta tőle bizalmát; a lelkiismeretek nyugalma őt követeli áldozatul, a pártban válság dul; csak még nehány napig folytatni a kendőzött obstrukcziót, hátha megbukik a radikális miniszter mielőtt rá kerülne a sor! Válság! válság! pártbomlás, kegyvesztés néplázadás! kiáltja uniszónó a nemzeti sajtó szörnyü rémületében. Mi lesz akkor, ha a kormány addig él, hogy a rettenetes törvényjavaslatokat be is terjesztheti a házban? Szörnyü fatum az Apponyistákra. Ha pártolják a javaslatokat, akkor vagy győz az ügy s ők nem aratnak, vagy együtt buknak a kormánynyal, a nélkül, hogy csak egy perczig is a bársonyszékben ültek volna; ha ellenzik és nyiltan a klerikálisok mellett fognak, akkor elvesztik politikai becsületöket, mert rájuk olvassák a gyorsirói feljegyzéseket. Átkozott liczitáczió!

Remény és kétségbeesés közt hányódik a vezér és miniszterjelöltjeinek csolnakja. A rendkivüli lélekállapott mármár a hallucinácziók szimptómáit mutatja, Szapáry tűnik föl előttük a végső szorongásban mentő angyalul. Ő fogja letaszitani a mostani kegyvesztett minisztériumot a kormány polczáról és megalakitani az aulikus, oligarchikus klerikális kabinetet; a rettegett Wekerle vissza kerül az eczetes korsóba, s lesz Szapáry alatt resszort miniszter. A szabadelvüpárt szétbomlik s független elemei átpártolnak Apponyihoz, a „liberális“ Apponyihoz.

Igy fog alakulni a vetés-forgás. A konzervativ Szapáry gróf helyett, jön a liberális Apponyi gróf és aztán ujból jöhet a csere, egyszer buzát, másszor kukuriczát. Polgár miniszterium nem kell; egy-egy munkásabb, tehetségesebb tagjat beveszik resszort miniszternek.

Ilyen káprázatok játéka enyhiti szörnyü lidércznyomást, mely napról napra sulyosodik, a mint közeledik a szintvallás napja es tünik a kilátás arra, hogy a mostani kormány a korona által dezavuálva, vagy pártja által cserbenhagyva visszalépjen, vagy legalább egyházpolitikai programmját a napirendről levevén, erkölcsi halált szenvedjen.

Az ország szabadelvü közvéleménye azonban nyugodtan tekint a jövő elé, a mosolyogva nézi a hatalomvagyó gárda kinos vergődéseit a kelepczében, melyet másnak készitett s melybe önmaga került bele.

Belföld.

Bihari képviselők az egyházpolitikai kérdésekről. A Nagyvárad czimü lap felszólitotta a biharmegyei képviselőket, hogy nyilatkozzanak az egyházpolitikai kérdésekről. Elsőnek Noszlopy Gyula hosszupályi képviselő intézett nyilt levelet választóihoz. Kijelenti, hogy ragaszkodik az 1868. évi törvényczikkhez és Csáky rendeletét fentartandónak véli. A polgári házasság törvénybe igtatása szerinte korai, mert a népet ez ellen a mostani viszonyok közt

---

— Tehát parancsára állok méltóságos aszszonyom.

— Ez jól hangzik gunyként a mult után, uram — szólt keserüen Myra — valóban jól hangzik ... csak nem rég mint jegyesek s most .....

— De Myra — vágott némi zavarral a férfi szavába — éppen a multért nem szólithatom másként.

— Jó.. jó uram!... az ön nem várt ridegsége megtörte a varázst, mely eddig szellemem fogva tartá s most már nyugodtan fogok tudni önhöz szólani.

— Csak ugy, mint mindig is szokott aszszonyom ... tehá kérem!

— Mentenem kell magamat miért ide kértem önt találkozásra; de másként nem tehettem anyám miatt, kinek közelében nyugodtan nem beszélhet ünk volna otthonomba, mi pedig elkerülhetetlenül szükséges mielőtt örökre válnánk: ... ne, ne mosolyogjon ... hisz jól tudom, hogy mi már régebben elválltunk örökre.. de azt értem, mielőtt elhagynám örökre hazámat, szükséges hogy beszéljek önnel.

— Talán régi tervét valósitja meg és Amerikába megyen?.. ugyan kérem, ki lesz kisérő társa és utódom?..

— Elemér! szólt keservesen felkiáltva Myra, szinét változtatva. — Elemér! ön méltatlanul kicsinyeskedik ... ne akarjon mindenáron sérteni, tántani, mert higyje el, később önnek fog fájni.

— Mikor utazik?

— Rövid idő alatt. De mielőtt távoznék, szeretném irántami nézetét megváltoztatni.

— Ez bajosan fog önnek Myra sikerülni.

— Elemér!..nézzen reám.. külsőm eléggé mutatja, hogy mit szenvedhettem a letelt hetek alatt. Elett ljes, telt alaku, piros arczu nő vol tam ... és most ... mint kisértő árny állok itt ... ha nem szerettem volna s ha nem szeretném még most is — szólt kitörő hévvel — volnék-e itt? vagy emésztett volna-e el ennyire a bánat, ha a látszólagos hütlenség való lett volna? mernék-e szemeibe tekinteni Elemér? — és kezét megragadva a férfinak, nyugodtan hosszan tekintett szemeibe. — Merném-e állitani, hogy csak a látszat volt ellenem ...

— Óh merném-e, ha ártatlanságom tudata nem adná a bátorságot hozzá? ... Nézzen szemeimbe, ezen igaz mondó szemekbe, melyekre azt mondá, hogy soha hazudni nem tudnak, — sem hazugságot elpalástolni.. Ó tekintsen belé — s égő láztól fénylő fekete szemeit lelkesülten függeszté rá egész közelből, majd arczával arczát érintve — mondja, nem az igazságot valják-e most is? nem azt bizonyitják-e, hogy ártatlan vagyok azon bünben, a mit reám fog ... Ó Elemér! hiszed-e már ártatlanságom? Vétkem csak az volt, hogy féltettelek s tudtodon kivül azon szerencsétlen álarczos bálba követtelek, üzetve azon őrült szenvedélytől, — hogy lesselek meg, mint mulatol ha én nem vagyok melletted. S midőn megláttalak, karodon azon szép fiatal nővel — mit tudhattam én azt, hogy a távolból érkezett nővéred az: csak azt láttam, hogy édes meghittséggel csevegtetek és kétségbeesett önkivület fogta el valómat: közeletekbe férközve ha lhattam is hogy bizalmasan tenek“ szóllitod... Ekkor már vérem felforrva szökött agyamra ... Őrült lettem, és démoni erőt éreztem, valami borzasztónak elkövetésére, melylyel megakartalak téged s magam erkölcsileg semmisiteni ....

Ha társnőm, a spanyol lovagnak öltözött barátnő nincs mellettem, hogy vissza tartson, bizony botrányt idézek elő beszámithatatlan lelki állapotomban ... Es még most sem akarod el hinni, hogy Atvine volt az én spanyol lovagom, csak azért öltve fel a férfi jelmezt, hogy ez által arra legyünk a tolakodoktól ...

Oh! szólj kerlek.. könyörgök csak egy biztató szót ... és ne tekints oly sziv szakgató hidegséggel reám ... megölsz megalázó kétkedéseddel

— Asszonyom! hiszen egy vádló szót sem mondtam.

— De tekintete, minden vádoló szónál több vádat fejez ki Elemér.

— Sajnálom, hogy tekintetem nem korlátozhatom; de azt mondják, a szem a lélek tükre s benső érzelmeink azon keresztül ki sugárzanak, igy az én szemeim is, csak lelkem érzelmeinek tolmácsolója.

— Tehát még mindég bünösnek tart!

Tört ki a lélekben megkinzott fájdalmas hangjáu ujra.

— S ön!.. ki egykor szeretett, annyira becsült, hogy jegyesemmé lett ... Ön!... ön képes engem aljasnak tartani!... Es azon könnyelmü szánandó nök sorába helyezni, kik egyszerre többet részeltetnek vonzalmekban, minden nemesebb érzelem né kül. Szeretkeznek ösztönből, sziv nélkül, csókjaikat ajkról ajkra juttatva, miként a szellő szeszélyes fuvallata a a virágok himporát virágkehelyből virágkehelybe juttatja.

— Oh! ha még ön sem birt megérteni

sokkal inkább lehet ellenállásra birni, mint a Csáky-féle rendelet ellen.

A **polgári anyakönyvek behozataláról** szóló törvényjavaslat — már elkészült, és még e napokban a minisztertanács elé kerül végleges megállapitás, illetve szövegezés végett.

Országgyülés.

Jan. 24.

Csendes, szakszerü vitákból szövődött össze a mai ülés elejének képe. A Hieronymi tárczájának budgetjét tárgyalták s igy természetes, hogy heves támadások nem voltak. Csak az ülés vége felé hozta egy kicsit lázba az ellenzéket a csendőrségi kardbojt.

Thaly Kálmánnak nem tetszett, hogy mikor ő a pozsonyi kórházról beszélt, akkor elég vakmerő volt Hieronymi pár másodperczre beszédbe ereszkedni Wekerle szomszédjával, holott a jobboldalról felhangzó beszédeket ő fogadja legtöbb figyelmetlenséggel.

Miután a trachomról Remete Géza beszélt volna, a lelencz-ügy került tárgyalásra s Zichy Jenő grót, Pulszky Ágost előadó és Teleky Géza grót igen figyelemre méltó beszédeket mondottak, különösen Teleky Géza grót foglalkozott behatóan a kérdéssel, melynek megoldását tudvalevőleg társadalmi uton is megoldani igyekszik.

Hieronymi Károly belügyminiszter teljes őszinteséggel feltárta a lelencz-ügy mai helyzetét, ismertette, hogy mily nagy emberanyag vész el évenkint a lelenczek gondozatlan volta miatt s mindjárt megjelölte az irányt, a mi lyen segiteni kiván a bajokon. Kijelentései annyira megnyugtatták az egész házat, hogy Apponyi Albert gróf felszólalása után, Zichy Jenő gróf visszavonta azt a sürgető javaslatot, melyet előbb benyujtott s az égész ház megnyugodott Hieronyminek abban a kijelentésében, hogy a jövő évi budget alkalmával fog előterjesztést tenni a lelencz-ügy végleges megoldására nézve.

A közrendészet kiadásainál Pulszky Ágost az általános budget-vita néhány szónoka ellenében szépen megvédelmezte a csendőrséget, mely Magyarországon a közbiztonsági viszonyokat igen nagy mértékben javitotta; s figyelmébe ajánlotta a háznak a csendőrök anyagi helyzetének javitását.

Ezután a hirlapok utczai elárusitásának kérdéséből nőtte ki magát egy kis vita. Horváth Ádám tette ezt szóvá s ugy ő, mint a többi ellenzéki szónokok, Pázmándy Dénes, Polonyi Géza, Madarász József és Beöthy Ákos a sajtószadadság korlátozását látják abban, hogy az utczai elárusitás nem korlátlanul szabad.

Hieronymi Károly belügyminiszter ez ellenében szigoru tárgyilagossággal kifejtette, hogy 1848. óta az a törvényes állapot, hogy a hirlapok utczai árusitása rendőri engedélyhez volt és van kötve. Ez az eltagadhatatlan tény, a melyet nem a mai kormány hozott létre, hanem épen az — 1848-iki. Itélje meg már most az elfogulatlan publikum, hogy volt-e jussa a 48-as pártnak ezért Hieronymit megtámadni?

A csendőrségi vitát tul jdonképen Tóth Aladár nyitotta meg általános figyelemmel hallgatott rövid beszéddel, melyben a vidéki városok érdekeit ajánlotta a kormány figyelmébe Ezután Pázmándy Dénes beszélt s határozati javaslatot nyujtott be a csendőrtisztek fekete-sárga kardbojtjának szinváltoztatása tárgyában.

Hieronymi Károly — kimeritő részletességgel beszélt a csendőrség ügyéről a csendőrök anyagi helyzetéről munkabeosztásáról stb. Beszédének az a része volt azonban legjelentősebb, melyben a kardbojtra vonatkozólag nyilatkozott. E kérdésben a törvény álláspontját foglalta el mely a csendőrtiszteket a honvédtisztekkel egy rangba helyezi s kifejtette, hogy mily hátrányára válnék a csendőrség intézményének, ha a csendőrtisztek és honvédtisztek között külömbséget tennénk. A szabadelvü párt élénk tetszéssel fogadta Hieronymi beszédét, az ellenzéken azonban egy páran zajongtak.

A miniszter után Bessenyey Ferencz igen szellemesen tőzte le azokat, akik nemzeti sérelmet látnak a csendőrök kardbojtjának színében. Megjegyezte ugyanis, hogy az a paraszt, akinek a csendőrség megkeritette az ellopott hat ökrét, sohase nézte meg, — hogy milyen a csendőrök kardbojtja? A ház derült hangulatban oszlott szét.

A kis ártatlan.

— Modern történet. —

Gyönyörü téli este van. A hópihék csendesen, nesztelenül szállingóznak, mintha mindenik egy-egy angyalka fucsba ment reménye volna. — A fák zuzmarás gallyai is csak akkor rázkódnak össze, ha közéjük kavaradik a melmettük elsurranó közuti gőzmozdony gomolygó füstje.

A gázlámpák fénye olyan fáradtan liheg, mintha fojtó levegő venné körül. Alig alig világit Csak a kirakatok auer-égője veti szikrázó lángját maga körül.

Kabátvm prémes gallérját nyakamba huzom. Nem mintha fáznám. Hanem, hogy ne ismerjenek föl. Mig csendesen, kimért léptekkel sétálgatok, érzem a verem melegét, szivem lüktető mozgását, mely szüntelenül csak azt susogja:

— Kalandra vágyom! Kalandra szomjazom!

Nehány hét óta rémséges unalom vesz körül. Semmi uj, semmi felfrissitő a nap alatt. — Minden egyhangu, megszokott, szinte kétségbeejtően unalmas.

Ha a nappal nem hoz semmi szórakoztatót, ugy lehet, hogy az éj titkozatos leple tartogat számomra egy kis ujdonságot. Am lássunk utánna! Szerencse föl!

* * *

Nini! milyen gyors léptekkel közeledik amott egy női alak. Most oldalt majd hátra pillant félénken szinte idegesen és szedi apró lábait fürgén, mint egy megriasztott nyulacska. Utána czilinderes ur baktat, hol lassan, hol gyorsabban. Elibe kanyarodik. A lány félreveti fejét és elsiklik mellőle.

Egy kirakat előtt állok és bevárom a nőt. Egyenesen felém tart s mikor előttem áll, lihegve szólal meg:

— Uram, ha szive van vegyen oltalmába! Nyujtsa a karját kérem!

Udvariasan teszek eleget megjegyző kivánságának. — Erzem hogy reszket a karja, s beszédéből megtudom, hogy miért oly izgatott.

— A tolakodó! Minduntalan a sarkamban van. Üldöz mint vad vadat, és nincs este hogy ne találkozzam vele Ha utól ér, kiállhatatlan hangon suttogja: Piczike meg fázik a lábacskája, ha olyan sokat sétál Gyerünk talán vacsorázni. Elfutok mellőle, de csak a nyomomban van. A kiállhatatlan!

Mig beszélt arczára tekintettem, csinos vonásai voltak. Fején világos gyapju kendő, homlokán a haját hópihék lepték be, melyek ugy csillogtak a lámpa fénynél, mint egy-egy kis gyémánt szilánk.

A kezében bolyhos muffot tartott, s mi alatt beszélt, többször ajkához szoritotta, hogy köhécselését elfojtsa vele.

Az üldöző illő távolságban nyomunkban volt. Beakartam várni, de a kicsike nem akart perpatvart. — Mellék utczába kanyarodtunk, s egy vendéglő fényesen világitott kapuja elé értünk.

— Gyerünk be ide! — szóltam hirtelen s a kapu alatt gyorsan eltüntünk üldözönk szemei elől. Bent vacsorához ültünk s a kicsike egész nyugodtan megpihent a meleget árasztó kandalló közelében.

— Mondja csak édesem — szóltam hozzá mosolyogva, miután megélegelve a chambre separé füstös levegőjét indulni akartam — ki hát voltaképen az a titkozatos ur?

Füst karikát futt ki a czigarettájából és azt mondta:

— Az az ur?! Azt nagyon bajos volna megmondani. — Annyi bizonyos, hogy nélküle nehezen jutottam volna a mai pompás vacsorához...

* * *

Ejjeli 12 óra. A kapus morogva nyit előttem ajtót. Kilépek az utczára és kabátom prémes gallérját nyakamba huzom. Ugy érzem, mintha fáznám. Megindulok. Az utczasarkon áll a czillinderes ur. A mint elhaladok mellette, megfordul és siotve megy a vendéglő felé.

Bánt a kiváncsiság, de borzongó hideg fut tagjaimon keresztü és folytatom utamat haza felé.

A szél pustolva kavaritja arczomba a havat. Egy pillanatra önkénytelenül vissza fordulok és látom a fehér fejkendős leányt, a mint üldözője karját elfogadja és egész szorosan simulva oldalához, fürge léptekkel megy vele tovább, feltrissülve — az én vacsorámtól.

... Ime egy kis ártatlan meséje!

Levász János.

Szinház.

Ripp van Winkle még mindig nem vesztette el vonzerejét és szép számu közönséget vonzott a szinházba. Az előadás jó és összevágó volt. Réthy Laura pompásan volt disponálva, gyönyörüen énekelt. Hunyady egy kis meghüléssel küzdött de leküzdötte azt. Solyóm és a többi szereplők szintén derekasan megállották helyöket. A levélária alatt hangos bőszélgetés miatt egy kis inczidens történt, melynek talán folytatása is lesz.

Tájekoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felekneк felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, január 24-én: derült, szeles hüvös fagy.

Jégpálya a Margit fürdő telepén; használhatóságát kék-sárga zászló jelzi a piacz utczai Dragota háznál

---

ki előtt lelkem világát egészen feltártam . . . . . ki ösmerte érzelmeimet, gondolataimat s ön iránt érzett igaz szerelmemet . . . S ki oly magasztosan szeretett, mint én szerettem önt, képes-e az nemtelen érzelemre? vagy férhet-e ahoz aljas tett? . . . kérdem! . . . Válaszoljon, de ugy, miként szive sugalja; nem mint bölcselkedő tanári esze ridegen tolmácsolja, — meg hazudtolva a sziv érzelmeit! . . .

Szép volt e nö nemes védekezésében, a mint kipirult arczczal az elveszett becsületéért, mely jobban sujtja rombadőlt szerelme világánál is

Elemér az iróasztalhoz támaszkodva áll és nézi bámulva fenséges szépségben a nőt, ki egykor mindene volt, földi istensége, léte boldogsága, de ki csak ugy elperzselte előtte zománczos szárnyait az élet tüzében, mint bármelyik könnyelmü esti pille, akik még élnek nem becsülhetők, csak ismidőn holtak után a boncz asztalra kerülve megteszik az utolsó szolgálatot az emberiség javára az orvosi tudománynak csak is akkor lesznek valamik előtte. Es fájt hogy az ő bálványára is csak ugy kell hogy tekintsen, mint csont, vas és vér halmazra, a melyből az a valami — az az isteni szikra, mely az embert az embertől megkülönbözteti, hiányzik.

— Hisz: az a szivhez szóló igaznak tetsző hang .. azok a kristály cseppek miket fekete ragyogó szemeiből hullat . . . mind-mind álnokságra használható fel, amikett a természet szükséges okból adott és bocsátott rendelkezésére teremtményének.

Folyt. köv.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Jan. 25. Városi közgyülés.

Jan. 28. Csizmadia ifjuság bálja a Koronában.

Jan. 28. Gazdászok bálja a Bikában.

Jan. 29. Jogász és tisztviselői kör közgyülése d. e. saját helyiségében.

Jan. 29. Iparos kör bálja a Bikában

Febr. 1. Állami tisztviselők bálja a Bikában.

Febr. 2. A „Zion" egylet bálja a Koronában.

Febr. 4. Ág. ev. fiókegylet thea-estélye a Bikában.

Jebr. 4. Kőmives ifjuság bálja a Margit fürdőben

Febr. 5. Kovács és kerékgyártó ifjak bálja a Koronában.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. E. m. k. e. bál a Bikában.

Febr. 12. E. m. k. e. fiókegyletének közgyülése.

Vegyes hirek.

* **Kollegiálitás — hol vagy?** A nagyváradi posta és távirda tiszvisolői között nem szabad keresni a kollegiálitást. A tisztviselők egy része kijelentette, de meg a mult napoknak egy, az érdekeltekre valóban kinos hatásu eseménye magmutatta, hogy az emlitett tisztviselők egy tőredéke válaszfalat von a többi tiszttárs elé és nem tartja a méltóságával összeférőnek, hogy a fél sokkal alantabb álló tisztviselővel együtt egyen — akár csak egy között mulatságon is. A nagyváradi pályaudvart bővitették ki a postahivatal al és ez alkalomból elhatározták a tisztviselők, hogy ismerkedő-estét rendeznek, Hészonöt posta és tiz vasuti hivatalnok vállalta el a rendezést; egy előértekezleten azonban felállott egy vasuti hivatalnok és felvetette ezt a kérdést: Kik vehetnek részt az estén? Például a vasuti altiszteket beeresztjük? A többiek azt válaszolták: A hogyan az urak akarják. Es azután „elhatározták", hogy a vasut-altiszt nem hivatalnok, nem eresztik be a mulatságra, A legjobb választ erre egy a rendező bizottságban lévő pénztárkezelő altiszt adta ki — szó nélkül a faképnél hagyta az uri társaságot. Ilyen a kollegiálitás nagyváradi tiszviselők között.

* **Hamuvá égett asszony.** Zentán nagy szerencsétlenség történt. Ney Hermannéra a lefekvéskor reáborult egy égő petróleum lámpa. A szerencsétlen asszony férje és hat gyermeke szemeláttára égett hamuvá. A családtagok mentés közben sulyos égési sebeket szenvedtek. A férj valósággal örjöng, hogy neje. szeme előtt oly kin halállal mult ki, a legnagyobb égési sebek t ő szenvedte. Az egész városban óriási részvét van e szomoru eset miatt.

* **A széngáz áldozatai.** Tisza-Füreden Mohácsi József bérest, nejét és leányát tegnapelőtt reggel ágyukban halva találták. Minden mentési kisérlet sikeretlennek mutatkozott. Széngáz ölte meg a családot. Mohácsi gazdájától lopott szénnel fütött s hogy a hideg ki ne menjen betömte a kályha csövét.

* **Nagy Sándor pénzei a tenger fenekén.** Pár hé tel ezelőtt az athéni öbölben egy szivacshalász-hajó buvára szivacs helyett egy marék ezüstpénzt hozott fel tizenöt méter mélységből. A pénzt átadta gazdájának Ettől kezdve természetesen ugyanarra a helyre bukott le s szivacs helyett sokszor markolt ezüstpénzbe, végre pedig felhozott egy nyitott vasládát is, melyben a pénzek voltak. Két-három hétig a dolog titokban maradt. De vagy az osztozkodásnál veszhettek össze, vagy valaki elárulta a dolgot, elég az hozzá, az áthéni fegyvergyár kormányzója neszét vevén a dolognak, az illetőket maga elé idéztette s hét kiló régi ezüstpénzt szedett el tőlük. A pénzeken maczedoniai Nagy Sándor alakja látható, egyik kezében királyi pálczával, a másikban madárral.

* **A nyelveskedő asszonyok ellen** olyan receptet talált ki Kiszeli István tótpelsőczi paraszt gazda, mely töltétlen biztonsággal gyógyit, csak az a baja, hogy az, a ki alkalmazza, esetleg örökös hallgatásra kárhozik. Szegény Kiszelinek igen nyelves felesége volt, sőt — ámbár ebben ő nem hibás — van még ma is. A gazda a házsártos asszony nyelveskedésével szemben a türel m egyetemes kenőcsét használta, a mint azt használják az egész világon mindenütt, a meddiy lehet. Kiszeli azonban a napokban kimeritette az egész orvosság-készletet s rövid, de alapos gyógymódra szánta el magát. Dühében fölkapta a pörlekedő asszonyt bedobta a 8 méter mélységü kutba. Az ilyen azonban nem esik meg egy-két hangos szó nélkül. Ez volt az oka, hogy szegény Kiszeli István halálos bünbe nem esett. A szomszédok a nagy gajdolásra összeszaladtak s az asszonyt még élve kihuzták a kutból. Szerencsére nem is történt valami nagy baja azonkivül hogy a rettenetes hidegben folyt le az „udvari dráma". Az asszony betegen fekszik, de föl fog gyógyulni, a mi az asszonyok vigasztalására legyen mondva.

* **Rekviemek XVI. Lajosért** XVI. Lajos király halálának évfordulója alkalmából ma Páris több templomában és sok vidéki városban gyászistenitiszteletet tartottak. Az emlékünnepet mi sem zavarta meg. Közönség nagy számmal jelent meg az isteni tiszteleten, kűlönösen Szt. Xav. Ferencz párisi templomában, a hol a párisi gróf képviseletében a czhartresi herczeg is megjelent.

* **Európa hadseregei.** Molard százados, a t.-eyri katonai iskola tanára, a napokbpn egy könyvet adott ki, melyben kimutátja, hogy menynyire gyarapodtak az európai hudseregek 1869 óta. Francziaországnak 1869 ben összesen 1 350,000 Németországnak, 1,300,000, Oroszországnak 1.100 000. Ausztria Magyarországnak 750,000. Olaszországnak 570,000, Svájcznak 150,000 és Belgumnak 95 000 katonája volt. A lefolyt évben Francziaország hadserege felszaporodott 2,500,000, Németországé 2,417.000 Oroszországé 2,451.000. Ausztria Magyarországé 1,050.000. Olaszországé 1 515.000, Svájczé 212,000, Oroszországnak 4,000.000 Ausztria Magyarországnak 1,900.000, Olaszországnak 2,236 000. Svájcznak 480 000 és Belgiumnak 258.000 katonája, Oroszország, Németország, Olaszország, Dánia, Svédország, Norvégia és Románia hadügyi kiadásai 1869 óta megkétszereződtek. Svájcz 1869-ben 2,500.000 frankot költött hadseregére: hadügyi kiadási ma 45,000 000 frankra rugnaa. Az összes európai államok a lefolyt évben körülbelül öt milliárd frankot költöttek hadügyi czélokra.

Városi közgyülés.

Jan. 25.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma d. e. tartotta ez esztendőben első rendes közgyülését. A bizottsági tagok szép számmal töltötték meg a termet. Az uj bizottsági tagok közül ketten tartottak szüz beszédet a kövezeti vám tarifa tárgyalásánál: Busai Benke István, aki a javaslatnak napirendről való levéte ét támogatta, és a párt-politikában elvtársa Juhász Ignácz, aki meg a tanács javaslata: a vámdijjegyzék tárgyalása mellett foglalt állást.

Elnök gróf Dégenfeld József főispán szivélyesen üdvözli a törvényhatósági bizottságot s midőn a közgyülés napi rendjének meglehetősen nagy jelentőségü tárgyaira, amilyen pl. az uj kövezeti vámdijjegyzék, felhivja a biz tagok szives figyelmét és érdeklődését, az ülést megnyitja.

Polgármesteri jelentés.

Medgyaszay Miklós jegyző olvassa a november—deczember hónapokról szóló polgármesteri jelentést, mely nagy részben a közigazgatási bizottsághoz beterjesztett, már ösmeretes szakelőadói jelentések összegezését tartalmazza. A jelentés megemlékezik a két hónap fontosabb közigazgatási mozzanatairól. a szinhazi szerződés megkötéséről, négy uj bizottsági tag választásáról, Buday Sándor Szalay István Komlóssy Mihály és Varga Károly virilista póttagoknak a rendes tagok közé fölvételéről; Miklóssy Mózes és Somogyi János biz. tagok és Nikházy Dániel polgári biztos elhunytáról.

A jelentés tudomásul szolgál.

A megéljenzett miniszterelnök.

Vértessy István főjegyző felolvassa Wekerle Sándor miniszterelnöknek a város üdvözlő feliratára küldött válaszát, melyben örömmel veszi Debreczen város közönségének jókivánatait, azokért köszönetét fejezi ki.

A közgyülés a miniszterelnököt zajosan megéljenzi s leiratát örvendetesen veszi tudomásul

A t. főügyészi választás megerősitése.

Zöld Mihály tb. tanácsnok előterjeszti, hogy Ábrahám László tiszti főügyésszé választásáról szóló közgyülési határozatnak azt a részét, mely kimondja, hogy a közgyülés az általános tisztujitáskor alakitott kijelölő választmánynak az időközi választásoknál gyakorolt müködéséhez ragaszkodik s jövőre is — mint eddig nem kifogásolt joggyakorlathoz ragaszkodni fog — Kovács Gábor, Bakonyi Samu és társai biz. tagok megfölebbezték. A belügyminiszter azonban ezen felebbezést elutasitotta s Ábrahám Lászlónak megválasztását megerősitette. (Éljenzés.)

Az indokolásban kifejti a miniszter, hogy a közgyülésnek a tiszti főügyészi választásnál követett eljárása helyes és törvényes volt; — azonban a határozatnak azt a részét, mely az ezen választásnál és az előző időszaki választásoknál követett eljárást a jövőre nézve is megállapitja, hatályon kivül helyezte, mert ez a határozat a későbbi közgyéléseket nem kötelezheti.

A leirat tudomásul vétetett.

Kövezeti vámtarifa.

Zöld Mihály referálja az uj kövezeti vám tarifa ügyét a rávonatkozó, általunk már ösmertetett miniszteri leirattal, a kerekedelmi és iparkamara fölterjesztésével, a jog és pénzügyi bizottság által kidolgozott és javasolt vámdijjegyzékkel együtt. A jogügyi bizottság a dijtételek fölemelését legfőképpen azzal indokolja, hogy a város legtöbb utczája, még a főter közelében is, mint a Bádogos utcza, a vásártelekül is szolgáló Kis Csapó, Hatvan, Kossuth, Péterfia, Széchen i utczák vagy egyáltalában nincsennek vagy nagyon hiányosan vannak kövezve. Ez pedig tarhatatlan és türhetetlen állapot. Az utczák és közterek locsolását és mind hangosabban sürgeti a közvélemdny s ezt mindaddig nem lehet foganatositani, amig a kövezés keresztül nincs véve. Az általa javaslatba hozott vámdijjegyzéket az is indokolja, hogy meg kell szöntetni azt a nagy aránytalanságot, a mely eddig a tengelyen és a vasuton szállitott áruk után szedett vámok között az előbbiek tulságos megterheltetésével fennállott. A helyi vasut által fizetendő kövezeti vámok sem kifogásolhatók, miután méltányos, hogy azért sok kellemetlenségért sőt életveszélyért melyet a tehervonatoknak a városon keresztül való járása okoz a város illetve a közönség a kövezeti vámok alakjában némi kárpótlást kapjon különben is kövezeti vámok fizetésére szerződés kötelezi a helyi vasutat.

A tanács mindezeknél fogva javasolja, hogy az uj vámdijjegyzék, melyben különben is több árura nézve leszállitás történt, fogadtassék el és a minisztertől a vámszedés jog meghosszabitása ezen dijtétel alapján ujabb 5 évre kéressék.

Sesztina Lajos a kamara nevében szólal tel. A tanács ezuttal sem hallgatta meg a szakvéleményeket. A kamaránál tegnap értekezlet tartatott ezen ügyben s ennek megbizásából jelenti ki, hogy az uj tarifa hiányos, rendszertelen, ezért javasolja, hogy vétessék le a napirendről és a szakkörök meghallgatása után vétesék ujból tárgyalás alá. Ha a közgyülés az ő kérelmét elfogadja: ő igéri, hogy az érdekelt körök a kereskedelmi, közgazdasági és városi érdekeknek megfelelően fogják arra véleményöket nyilvánitani; ha — nem fogadtatik el, akkor a kamara kénytelen lesz a határozat ellen folyamodással élni, sőt appellálni. Adatokkal illusztrálja, hogy mennyire magas dijtételek vannak javaslatba hozva az uj tarifában és hogy mennyire hiányos az. Ő is elösmeri a kövezések kiterjesztésének szükségességét, épen azért ismételten igéri, hogy a véleményezésben a város érdekeire is méltányos lesz a kamara.

Dégenfeld József gróf hivatkozik arra, hogy a miniszteri leiratban nincs szó a kamara véleményének ujból való meghallgatásáról, a mi különben egyszer már megtörtént.

Szabó Kálmán pártolja Sesztina Lajos

inditványát, mert a kamara által felhozott indokokat nem vették figyelembe. Sok czikk pl. nincs is a tételek között megnevezve. Vissza kell tehát azt adni a kamarának.

Hasonló értelemben szót **Zádor** Lajos is. Ez nagyon vitális érdeke ugy a városnak, mint a kereskedőknek, akik soha sem zárkóznak el az adózás elől s indirekt adókkal, ha megterhelik is, de azt méltányosan cselekedjék. — A kereskedő osztály igen is, szeretné, hogy az utczák kövezve legyenek, de ehhez a kereskedők csak méltányosan vonassanak be.

Kola János dr. nem látja okát annak, hogy e tárgy levétessék a napirendről, mert ez a tariffa nem tegnapi, arról már régen tudomással birt a kereskedelmi kamara, megmagyarázza, hogy e tételekhez egyes ember nem lehet szakértő s amit a kamara ; mondott, azok figyelembe vétettek. Nincs abban a véleményben, hogy a vámtételeket nem lehet emelni. Nagyon nyomoruságosak a kövezési viszonyaink (ugy van, szólt közbe Simonffy polgármester), ha kövezési viszonyainkat vesszük, Debreczen városnak sem nevezhető, (ugy van ! közbeszólások), meg kell tehát adni a városnak a módot, hogy ennek a mizerábilis állapotnak vége legyen.

A maga részéről a vámtariffát ugy, ahogy a tanács megállapitotta, elfogadja. Inditványozza, hogy a kövezetvám tisztán a város kövezésére fordittassék, miután az utadó a külső utak fentartását fedezi.

Lengyel Imre a maga részéről ellenzi a napirendről való levételt. Tiltakozik annak látszata ellen, mintha a kamara felette állana a közgyülésnek s csak azt lehetne itt elhatározni, amit a kamara jóváhagy. Itt szerinte nincs szó a dijtételek felemeléséről, csak a régi dijtételek méltányos megállapitása történt.

Berger Henrik szintén a kamarához tenné át a javaslatot előzetes tárgyalás végett.

Benke István szerint a tariffa a gazda közönség részére a legnagyobb felületességgel van elkészitve, nevezetesen a 2. pont, mely a birtokosoknak és gazdáknak is kirója a kövezetvámot a városon kivül fekvő birtokai, illetve azok jószágai után.

Miután azonban felvilágositották, hogy tévedésben van, felszólalásától maga is eltekintett. **Jóna** Dániel tárgyalná a javaslatot, de esetleg lehetne rendkivüli közgyülésben is tárgyalni.

Főispán összegyeztetve a hallottakat, inditványozza a tanácsnak, hogy az ügy száma elintézése végett adassék vissza a tanácsnak, mely aztán konferáljon a tanácscsal.

Balkányi Miklós dr. nem igen lát eredményt az elhalasztásban, azért sokkal jobban szerette volna tárgyalni a javaslatot, mert soha sem lehet azt ugy megcsinálni, hogy minden bizottsági tagnak tessék.

Szavazásnál a nagy többség elfogadta a dijtételeket általánosságban, mire a részletes tárgyalás következett, azonban Kola János inditványára a dijtételek en bloc elfogadtattak

A szinházi szubvenczió

A közgyülés még két évre a szinigazgatónak öt—öt ezer forint szubvencziót szavazott meg, mely szubvenczió már a Tiszay Dezső uj szinigazgató javára esik. — A szubvenczió 2500—2500 frtonként vétetik fel a rendkivüli kiadások közé.

Szervezési szabályzat.

A szervezési szabályzat több módositáson ment keresztül, nevezetesen pl. beleilleszteti a bejelentési hivatal szervezete, kormányhatóságilag jóváhagyott módositások, a mérnöki hivatal szervezése, mértékhitelesitő hivatal szervezése sat. Ezek együvé vonását, illetve beillesztését elrendelte a közgyülés.

Márk Endre inditványozza, hogy ugy a kataszteri nyilvántartást, mint a kórházat is be kellene szervezni. **Főispán** és **Komlóssy** Dezső erre azt jegyezték meg, hogy itt a közgyülés most csak technikai munkát végez, azért ezt az inditványt más alkalommal kell megtenni.

A szervezési szabályzat erre levétetett a napirendről azzal, hogy a kórházról szóló szabályzat is vétessék bele.

A kertségi szabályzat.

A szabályzathoz **Berger** Henrik szólott nagyban korlátozva látván a kertbirtokosok jogait, minélfogva inditványozza, hogy a szabályzat vétessék le a napirendről, mert mindenki, a ki a kertjében lakik, szabályozva van az országos törvényekkel és rendőri szabályokkal.

Lengyel Imre felvilágosisásul megjegyzi, hogy ez a szabályzat éppen a künnlakás ellen van készitve. A Csapó- és Téglaskertben már több százan laknak s mikor ezt a tanács meg akarta akadályozni, kimondotta a miniszter, — hogy ha már engedtek ott több száz lakást, most már visszamenni nem lehet. Az ilyen ellen akar a tanács fellépni jóeleve. Tessék csak meggondolni, mi vár annak a szőlejére, a ki nem lakik künn, ellenben mellette van egy állandó, künnlakó ; hogy mi vár ott az ültetvényekre és a szőlőkarókra. Ő tehát elfogadja általánosságban a javaslatot.

Jóna Dániel általánosságban elfogadja a szabályzatot, **Szikszay** Szabó József nem fogadja el, mert a tulajdonjog korlátozását látja a város ez atyáskodásában. Ö vele történt, midőn szőlőjéből brachiummal kivezettek egy tehenet és a miniseter kimondotta, hogy ezt megtenni nem volt szabad. **Keszey** István nem fogadja el a javaslatot.

Juhász Ignácz nem fogadja el a szabályzatot, bár haladást lát abban, hogy a szegény ember most már künn lakhatik hatósági engedély mellett. Kéri a javaslatnak a napirendről való levételét.

Balkányi Miklós szerint Debreczen olyan nagy területen fekszik, hogy már most sem képes a tanács, illetve a közigazgatási hatóság a közig. kormányzásnak eleget tenni s éppen azért iratott ez a szabályzat, hogy a terjeszkedés meggátoltassék.

Simonffy Imre polgármester ismerteti ezeknek a kerteknek keletkezését, czélját s annyira tudta ezt mindenki, hogy senki se merészkedett ott lakni. A kapitányi hivatal elnézte az ott lakást s innen eredt a baj, Azt mondják, hogy a iakott kerteket városrészekké kellene tenni, vagyis rongyos falukat alakitani Debreczenben melyet aztán utánoznának a többi kertek is. Ugyis kértek már a kertek iskolát meg templomot. Közelebb villanyviligitást fognak kérni. (Derültség.) A városi hatóságnak gondoskodai kell, hogy a nép ne rohanjon igy a vesztére Szikszay Szabó Józsefnek megjegyzi, hogy őt azért nem lehetett megbüntetni, pedig megérdemelte volna (nagy derültség) mert nem volt szabályrendelet s pedig a miniszter azt követelt, most hát csinálunk egyet. Kéri a javaslat elfogadását.

Szikszay Szabó József személyes kérdésben szól, elmondván, hogy minden üdülő és hygienikus helyen tartanak tehenet.

Főispán bocsánatot kér, de ez nem személyes kérdés. (Óriási derültség.)

Vértessy István közegészségi szempont ból általánosságban elfogadja a javaslatot. **Szabó** Kálmán ezt a szabályzatot nem fogadja el. **Békessy** László szerint itt az a kérdés: akar-e a város szőllőskertet vagy nem. Ezt kontemplálja a javaslat. Dr. **Kola** János hasonló értelemben szól, miut Békésey László, kimutatva az abszurdum helyzetet, mely az általános kinnlakásból származnék. **Kováos** József nem fogadja el a javaslatot, **Csanak** József elfogadja. K. **Tóth** Kálmán erkölcsiségi szempontból elfogadja a javaslatot, mert ezek a czivizálatlan néptömeget szaporitják.

Szavazásra kerülvén a kérdés, a javaslat, elfogadtatott a nagy többség által a részletes tárgyalás alapjául.

A főispán déli egy órakor felfüggesztette. A közgyülést holnap d. e. 9 órakor a tárgyalást folytatják, amikor is a községi szabályzat részletes tárgyalása következik.

Napi hirek.

— **Az evangelikus filléregylet** theaestélyére nagyban készül a rendezőség. Ezek az elegáns theaestélyek, hol szép fiatal hölgyek szolgálnak fel a közönségnek, minden évben szépen sikerülnek s az idei estély is kiválónak igérkezik. Mint már jeleztük, az estély február 4-én lesz.

— **Az EMKE és a nőegylet** elite-báljára nagyban készül a város egész intelligenciája és még Erdélyből is el fognak jönni az érdeklődők. A rendező bizottság, melynek elnökei gróf Kornis Zsigmondné és Veresné Szathmáry Teréz urnők, a legmesszebb menő intézkedéseket teszik a bál sikere érdekében. Mint már jeleztük, a bálon 5 banda lesz: a Magyari-Testvéreké, a Rácz Károlyé és a katona-banda.

— **A „Zion“** debreczeni betegsegélyző egylet f. évi február 2-án zártkörü tánczvigalmat rendez a „Korona“ diszterében saját pénztára javára. E fiatal de folyton gyarapodó életerős egyesület által rendezett mulatságok eddig is kedélyes, fesztelen voltuk által tünetek ki és a közönség körében nyilvánuló érdeklődésből itélve, a most rendezendő tánczvigalom is igen érdekesnek igérkezik. Jegyek előre válthatók, Weisz Sándor, Baum Miksa, Boros testvérek és Schwaczer M. L. urak üzleti helyiségeiben.

— **A ref. egyház nagy épitkezései.** A ref egyház által tervezett nagy épitkezések ügyében az épitő bizottság tegnap este Beke Mihály elnöklete alatt ülést tartott, melyen Gerster és Rössler épitészek bemutatták a kétemeletes bérház, püspöki, lelkészi és tanári lakások tervvázlatait és a terv leirását. Gerster és Rössler az Egyháztér és Hatvan-utcza sarkán a tornyokkal diszitett négyszögbe kiépitett kétemeletes bérházban 14 üzlethelyiséget, raktárakkal és 33 kisebb-nagyobb lakást terveznek. A püspöki-lak — magas földszintes, négyszögü épület, középen üvegfedelü udvarral, melyre a helyiségek ajtai nyilnak, — a homlokzat közepén mansard fedéllel diszitett risalittal, — a bérház és a konsistoriónális ház közé van tervezve. A Péterfia elején épitendő egyemeletes belhivatalnoki lakásban egy lelkészi, egy tanári és két bérlakás van konbinálva. A benyujtott tervek szerint az összes épitési költségek 238,348 frtra vannak előirányozva, melyek után a tervezők, a püspöki, lelkészi és tanári lakások évi bérének megfelelő összeg számitáson kivül hagyásával évi 17 ezer frt jövedelmet vagyis 7·1%-ot mutatnak ki. A terv leirását, a mint ezt a Tóth Istvánéval is tettük, holnap bővebben fogjuk ösmertetni. Az épittető bizottság most már két tervezet lévén kezeiben, ezek alapján összeállitja az épitési programmot s azt tárgyalás, elfogadás végett mihamarabb a presbiterlum elé fogja terjeszteni.

— **Nász az udvarnál.** Bécsben Hofburg plebánia templomában tegnap délelőtt 11 órakor ment végbe Margit Zsófia főherczegnő esküvője Albrecht württenbergi herczeggel, a szokásos ünnepélyes szertartások között. A menetet futárok, apródok, asztalnokok és kamarások nyitották meg, azután jöttek a miniszterek, titkos tanácsosok, Széchen udvari főmarsal, Hohenlohe főudvarmester. Erre párosan a főherczegek a württenbergi herczegek, Lipót bajor herczeg, ntáuok a vőlegény, ő felsége és a württenbergi király közt, a menyasszony, a württenbergi királyné és Mária Terézia főherczegnő közt, Mária Terézia württenbergi herczegnő, Gizella bajor herczegné, Mária Jozefa, Blanka, Mária Terézia, Klotild főherczegnők és Izabella württenbergi herczegnő. Mialatt a templomban a gyürüket megáldották, a mátkapár térden állva imádkozott, mire a főoltárhoz lépett Gruscha bibornok beszédet intézett a mátkapárhoz és a szokásos kérdéseket intézte hozzá és azután Isten áldását kérte a kötött frigyre. Mayer, a Hofburg plébánosa, ezután átnyujtotta a gyürüket, melyeket a vőlegény és a mennyasszony ujjaikra huztak és azután kezeiket egymásba tették, mire a bibornok rájuk adta az egyházi áldást Margit würtenbergi herczegnő eddigi udvara hátralépett és helyébe a würtenbergi udvari kiséret lépett. A Tedeum után az uj pár a trónhoz járult s kezet csókolt ő felségeiknek, kik

meghatottan megölelték őket, Ezután a többi személyiségek üdvözölték az uj párt. Erre a menet visszavonult a belső termekbe s az ünnepély véget ért. A menet élén az uj pár haladt, utánuk ő felségeik és Mária Terézia főherczegnő.

— **Utczák kövezése.** A mai városi közgyülésnek kiemelkedő mozzanata volt az a magas szinvonalon álló vita, melyet a kövezeti vám-tarifa provokált s e vitában is azok a beszédek érdemelnek különösebb figyelmet, melyek ott a zöld asztalnál, a város utczáinak sürgős, halaszthatatlan kövezését és ezzel a városiasodásnak egyik legfontosabb tényezőjének szükségességét hangoztatták. Legörvendetesebb pedig ebben az ügyben az, hogy a kövezések nagyobb mértékü foganatositását nemcsak egyes bizottsági tagok mondották ki halaszthatatlan teendőnek, hanem ugyanigy vélekedik a jog- és pénzügyi bizottság, valamint a tanács is. Ez ád nekünk reményt arra nézve, hogy a mélységes sár és por egymás után el fog tünni a közel jövőben legalább főbb utczáinkról s helyet ád kényelmes burkolatnak. — De ez a v é l e m é n y, e z a k ö z ó h a j t á s csak a k k o r v á l h a t i k m i h a m a r á b b valósággá, ha megfogja szivlelni a közgyülés dr K o l a Jánosnak azt az inditványát, hogy a vámokból befolyó jövedelmek egészen kövezésekre fordittassanak, amit egyébb iránt a kormány is megkövetel. Es akkor lesz helyesen keresztül vive a városiasodásnak ez a nagy munkája ha még meghallgattatik a Dr. Balkányi Miklós inditványa is, t. i. egy rendszeres egyöntetü kövezési programm előre megállapitását határozza el a patres conscripti testülete.

— **Tanitványok hálája.** A debreczeni ev. ref. főgimnázium nyolczadik osztályának növendékei ma megható házi ünnepélyt rendeztek egyik népszerü tanáruk T ó t h József tiszteletére, aki most érte meg születése 70-dik évfordulóját és most 40 éve, hogy a tanári pályán munkálkodik nagy sikerrel. A tanulók ugyanis értekes szép kivitelü ezüst koszoruval lepték meg a mathezis tudós, szeretett tanárát. A koszoruba következő felirat van bevésve. „Emlékül Tóth József tanárunknak 70 dik születésnapja és tanársága 40-dik évfordulója alkalmából a VIII. osztály 1893. január 25." — „Hálátlan az, ki vesz, de nem ad." A szép koszorut Kovács Kálmán nyujtotta át egy lendületes költemény elszavalásával, mire a tanár ur mélyen meghatva válaszolt az ő kedves tanitványainak s köszönte meg e mindig becces emléket.

— **Tiszai Dezső** a debreczeni szinház igazgatója a nyarára meguyerte a város képviselőtestületétől a nyiregyházi szinházat.

— **Chappon Károly** felkéri a „Kardvivásról" szoló könyvének ivtartóit, hogy az iveket sziveskedjenek minél hamarabb beküldeni lakására (nagy-njutcza 1708. sz.) mivel e mű már február 2-án meg fog jelenni.

— **Farkasok által megtámadott csőszház** A rendkivüli kemény tél ugyancsak kezökre dolgozik az ujságiróknak. A szegény ördögöket éhség és hideg gyötri s veszziti el nyomorult módon. Legtöbbet azonban a farkasok beszéltetnek magukról, a „kik" hol itt hol ott tünnekfel s lovakat és apróbb házi állatokot falnak fel és sort keritenek ama bizonyos kéményseprőkre is. Ilyen farkas kalandok aztán némely kor ugy elszaporodnak, különösen fantaziáló ujságirók leleményes elméjének révén, hogy a közönség nagy része már el sem hiszi s hajlandó minden farkas történetet azzal a bizonyos czápával hasonlitani össze, mely rendesen minden évben megjelenik az Adria hállámain nyomtatásban. A mi farkas történetünk azonban ezuttal nem — fiumei czápa, hanem valóság. L o ó s Mihály mező rendőr jelenti, hogy az ugyenevezett „füzfa csőszház"-ra, melyben ő egymásik hivatalbéli társa családostul lakik, az éjjel három bestia rá rontott. A ház egy dombon fekszik s keritetlen udvara van, igy az éhes bestiák könnyen hozzá juthattak a házhoz, de nem ám nyitott ajtóhoz, mert az természetesen zárva volt. Ektelen orditozásukra és dühös kaparásukra ébredtek fel a házbeliek, s ekkorára már a kutyák is kirontottak fekhelyükről, de megtámadui nem merték a farkasokat, csak idegesen szüköltek. Erre Loás fegyvert kapott s az ajtó kis ablakán keresztül rálőtt a farkasokra de eredménytelenül, és a duvadaknak sikerült ép bőrrel elmenekülni. A nagy ijjedtségen kivül a házbelieknek egyéb bajt nem okoztak az ardasok. — A fehér-nép ijedelme olyan nagy, hogy nem mernek tovább is kinn lakni az erdő közepén. Ezt ki is jelentették, ami férj uraimékra nézve aligha nem nagyobb baj lesz, — mint még egy, a tegnapihoz hasonló vendéglátogatás.

— **A varosi közgyülés** ma nem fejezhette be a napirendre kitüzött ügyek tárgyalását. Élénk, hosszas vita támadt ugy az uj vámtarifa javaslatnál, mint a szőlőskertekre vonatkozó szabályrendeletnél. Ennél az ügynél szakadt meg a tanácskozás, melyet holnap d. e. 9 órakor folytatnak. A folytatólagos közgyülésre a kertségi. szabályzat részletes tárgyalásán kivül maradtak a következő fontosabb ügyek: A debreczeni ev. ref. egyház kérvénye a f e l s ö b b l e á n y n e v e l ő intézet részére megállapitott egyszázezer forint kamatainak kiadása iránt. A debreczeni jótékony nőegylet kérvénye t i z v á r o s i á r v á n a k, az általa fenntartott intézetbe átadása iránt. Fehér Hermann kérvénye a Bika szálloda bérletehosszabbitása iránt. Tiszti ügyészi helyettesnek a közigazgatási bizottságba beválasztása. A számonkérő székhez két bizottsági tag megválasztása. Szakbizottságokban megüresedett helyek betöltése.

— **Bimbóhulás.** Papp Albert fényképirót és családját snlyos csapás érte, egyik szép reményekre jogositott kis fia Viktor váratlanul elhunyt, elragadta a difteritisz. A szomoru esetről a következő gyászjelentést vettük: A megmérhetetlen fájdalom érzetével tudatjuk a miforrón szeretett drága gyermekünknek, illetőleg testvérünk és unokánknak Papp Viktornak élete 5-ik évében, folyó hó 23-án este 7 órakor rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halottunk földi részei a Kossuth utczai 2151-ik szám alatti lakásunkról szerdán, folyó hó 25-én rövid ev. ref. szertartás után fognak a Kossuth utczai ev. ref. temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre minden rokonainkat, barátainkat s ismerőseinket fájdalomtelt szivvel meghivjuk. Debreczen, 1893. Január 24. Nagyszülői: Kun Sámuel és neje. Testvérei: Elemér, Ida, Tihamér. A megboldogult gyászbaborult szülői: Papp Albert, fényképiró. Papp Albertné, Kun Ida.

Regény Csarnok.

A
HOSSZU ÉS KURTA DRAGONYOS.

— Humoros elbeszélés a katonai életből. —

Németből átdolgozta: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

(Folytatás.)

Minden hiába volt. A nadrág csak repült, hol jobbra, hol balra, mig végre is kirepült az ajtón a trágyadombra.

És Biegelbein, ki jajgatva, szitkozódva kereste a nadrágot, végre is dühében egy egész ártatlan kis rekrutába kötött bele, ki kaczagva nézte a jelenetet. Alig tudták a kezéből kivenni, majd megfojtotta.

Az altisztek is visszatértek a rapportról.

Biegelbein is visszabujt lovához. Frigyes izgatottan rohant hozzá:

— Adsza na — adsza hát, de gyorsan! Hisz mindjárt lovagolnom kell! — kiáltotta, s kezdte lefelé vetni a Biegelbein-féle nadrágot. Biegelbein csak dadogott.

— Azt a füzfán fütyülő Ponczіusát a nagyapád unokájának, te — ficzkó! rikoltott Friczi ur. Hát adsza már azt a nadrágot!

— Nincs nálam — — elkapták tőlem — — nem tudom, hol van.

— Mit? ?

— Hát elkapták tőlem — — s —

— Ó te Bálám szamara! — orditott Friczi, füleibe kapaszkodva. Hozzad elő ebben a perczben! Hát ki volt az a —

— Sneemann! Sneemann kapta ki a kezemből, én nem tehetek róla

— Káplár ur kérem, szóllott közbe Sneemann, hazugság! Hazudik!

Biegelbein egész elnémult ily felsőfoku szemtelenségre.

De Frigyes annál dühösebben ragadta meg a Sneemann torkát:

— Hová tetted? fenyegette.

— Én nem tettem sehová — de láttam, mikor odadobták a káplár ur Hülse szakaszába! . .

— Erste Abtheilung Remonte — 'rausführen! — vezényelték.

— Gyorsan, gyorsan Gans! — ösztökélte káplár Sneider. Már a kapitány ur is itt van! Ne télj, ugy se látják meg a nadrágod!

Pedig jó előre nevetett a gonosz Sneider a jó tréfának.

Kivülről behallatszott a kapitány kiabálása.

Mit tehetett volna Frigyes mást? Nadrágját kezei közzé kapta, s szaladt a remonda istálló felé. Áldotta az istent, hogy az istállóban kellett felülni. Különben, mikor igy a nyeregben ült, már reménykedett is, hogy talán a kapitány ur sem fogja észrevenni a nadrág cserét.

A kapitány ur — mint minden kapitány — majd barátságos, majd gonosz, majd szelid, majd szigoru hangulatban volt. Ma épen rosszul kelt fel.

Már nagyban világosodott. — S ép azért nem is gyujtottak lámpát a lovagló iskolában, hol az a kellemes félhomály volt, melyben még a legélesebb kapitányi szem sem látja meg a lovon, vagy a katonán a hibát.

A kapitány már ott volt a lovardában. mikor az első „remonda abtheilung" bevonult, A balszárnyon Frigyes volt a „Flügelmann."

A kapitány, miután előbb a katonákat mind jól leszidta, hogy még nyergelni sem tudnak, s miután egy katona ló farkából egész „köteg szalmát" huzott ki, tulajdonképen egy szál szalma volt, lovaglást vezényelt. Egyelőre még nem vette észre a Gans példaszerü nadrágját. Gyors galopp-ban futottak a lovak.

— Gut, dicsérődzött, sehr gut — — de maga káplár Gans, hogy ül a lovon. Feszitse ki jobban a czombjait, hisz csak ugy lötyög a nadrágja szára.

A Frigyes nadrágja ugyanis a gyors vágtatásban lecsuszott és most sehogy sem tudta helyre igazitani.

— Na most mindjárt leüt a menykő! — sugta oda neki a gonoszkás Sneider.

— — cadron! Scharitt — — rührt euch! vezényelte kapitány ur Prächtig, igy hitták ugyanis a kapitányt.

— Hallja maga káplár Gans, ne mozgolódjék ott a nyeregben, hisz nem az öreg apja karos széke az! — mennydörgött még tovább is dühösen.

— — cadron! Stillgessen — — cadron — Pferde vorbereiten, Leute — Teeeeraaaab

Ez a „Teeeeraaaab" azt jelentette volna: „Trab!"

Mig lépést lovagoltak, addig valahogy ismét rendbe hozta Frigyes a nadrágját.

— Ugy — most már valamivel jobban van káplár Gans, valamivel jobban — de még mindig nem egészen jól, még jobban — sokkal jobban kell csinálnia! ran die Schenkel, angelegt die Waden, nicht schlappern!

— Hát az a ficzkó, az a „gefreite" Bierinsky, mit csinál ott? Hát nem tudsz egyenlő lépést tartani, nem tudod a távolságot megtartani, hát talán lámpást akasztassak az orrodra? Hisz te még lovon ülni sem tudsz! Alólad még ez az öreg „Krackl" is elszalad, amelyen éu

legközelebb már a rekrutákat tanittatom lovagolni.

A kapitány ur az „alter Kracke“ alatt a Bierinsky 4 éves erdélyi lovát, az „Auguszt“-ot értette, mely pár ugrást tett a sorban.

(Folyt. köv.)

Debreczeni Városi szinház.

II. Idénybérlet 101. szám Páratlan. V. Kis bérlet 21. szám. Páratlan.

Ma Szerdán 1893. Január hó 25-én bérlet folyamban:

SZÉP HELÉNA.

Nagy operette.

Holnap Csütörtökön 1893. Január 26-án bérlet folyamban:

MUKÁNYI.

Csiky Gergely vigjátéka.

Szinházi műsor:

Péntek: Szünet.
Szombat: Angol asszony.
Vasárnap: Apja lánya.

Nyilt-tér.*)

Báli selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és **szines** selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 kr.-ig, — sima, csikozott, koczkázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szin s árnyalatban) postabér- és vámmentesen szállit: **Henneberg** G. (csász. kir. udv. szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Minták póstafordultával küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (4)

Brassói és Gácsi posztók

Flanel-takarók, Lópokróczok,

Tricot, Permien és Toskin,

Mindennemü bélésnemüek,

Férfi chiffon ingek

1·50, 1·90, 2·20, 2·60,

minőségekben,

gyapju alsó ingek,

nadrágok

nagy választékban

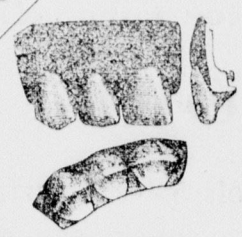
Szabó Lajos fiai

czégnél:

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Amerikai fogász — mint assistens segédkezésével kapocs-lemez nélküli **müfogak** és rugany nélküli fémlemezü **fogsorok.** Tartós czement-, ezüst- és **aranyplombok.**

Operatiók teljes érzéstelenités mellett

U. n. v. med. **Dr. Tihanyi Sámuel**

fogorvosi műterme

Debreczen. N.-Várad-utcza 2084. sz. I. e.

Kunz József és Társa

Debreczen.

Szőnyeg osztály.

Az idény előrehaladottsága és a

raktár tulterheltsège

miatt

budapest! főüzletünk

hatóságilag engedélyezett

szolid

SZŐNYEGÁRU

végeladást

rendez,

minek következtében ezen szakmába tartozó czikkek itten is

mélyen leszállitott árak mellett

adatnak el.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fènymàz.

Bécs

gyár alapittatott **1835!**

Ezen fénymáz, vitriol **nélkül** gyorsan a legszebb mély **feketeszinü fényt** adja és a **bőrt tartóssá** teszi.

Mindenütt raktáron

Értesitès! A n. é. közönség saját **érdekében** kéretik csakis **Fernoendt fénymázt** venni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernolendt

névaláirásommal vannak ellátva, mivel temérdek értéktelen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonlóan vannak nyomva., hogy igy a közönséget tévutra vezessék

---

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra

báli szövetek, szines selymek

franczia VOILE-ok,

atlas, satin és batistok

továbbá

legyezők, virágok, csipkék,

báli belèpők,

melyeket igen olcsón àrusitanak el

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.

Meghivás.

A „B.-Ujvàrosi takarékpènztàr“

IX-dik évi rendes

közgyülését

folyó évi február hó 19-én, délelőtt 10 órakor,

a városháza nagytermében

tartja,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Kelt B.-Ujváros, 1893. évi január hó 22-én.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1892. évi mérleg előterjesztése.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelő bizottság előterjesztése.
4. Két kilépő igazgatósági tag, hat napi biztos és egy felügyelő helyének betöltése.
5. Inditványok.

Jegyzés. A zárszámadás, ugyszintén az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése a közgyülés előtt 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthető.

Az 1892. évi magyar kir. adómentes

4%-os járadék-kölcsön.

A kamatok koronaértékben fizetendők.

Kibocsátva: névértékü 1062.000.000 korona

az 1892. évi XXI. törvényczikkben felsorolt 5%-kal osztrák értékben és ezüstben kamatozó és visszafizetendő kölcsönök és részvények convertálása és beváltása czéljából

és

1892. évi magyar kir. adómentes 4%-os járadék-kölcsön.

Összes kibocsátás: 90.000,000 arany forint névérték.

Kamatok aranyban fizetendők.

100 arany forint = 202.50 német bir. márka = 250 frank = 10 lira értékarányban.

Névértékü 18.000,000 arany forint részösszeg

kibocsàtva az 1892. évi XXI. törvényczikkben megjelölt 5% és 6%-os aranyban kamatozó kölcsönök convertálása czéljából.

HIRDETMÉNY.

Az 1892. évi XXI. törvényczikk alapján az 1892. évi magyar királyi 4%-kal kamatozó adómentes járadék-kölcsön 1062.000.000 korona értékü összegben fog kibocsáttatni.

A kölcsön kizárólag az 1892. évi XXI. törvényczikkben felsorolt állami és az államtól átvállalt kölcsönöknek és államositott vasutak részvényeinek beváltására és convertálására fordítandó.

A kölcsön bemutatóra szóló magyar, német, franczia és angol szövegü 100, 200, 500, 1000 és 10.000 koronáról szóló czimletekre van felosztva.

Ezen kötvények adómentessége és kamatozása tekintetében a következő határozmányok érvényesek:

1. Ezen kötvények, valamint az azokon levő kamatszelvények minden fennálló bélyeg, illeték és adó alól fel vannak mentve s azoknak a teljes bélyeg-, illeték- és adómentesség a jövőre nézve is biztosittatik, ugy hogy a kamatszelvények minden levonás nélkül fizettetnek ki.

2. Ezen kötvények után évi négy százalék kamat fizettetik minden év junius 1-én és deczember 1-én lejáró félévi részletekben.

3. A kötvénybirtokos a kamatokat a lejárt kamatszelvényeknek beszolgáltatása ellenében, további intézkedésig, felveheti az **összes magyar kir. állami** és **adópénztáraknál,** továbbá:

BUDAPESTEN . . .	a Magyar Általános Hitelbanknál	koronaértékben az 1892. évi XVII. törvényczikk értelmében.
BÉCSBEN	a „K. K. priv. Oest. Credit-Anstalt für. Handel u. Gewerbe czimü intézetnél	
	a „K. K. priv. allgemeine Österr. Bodencredit-Anstalt“ czimü intézetnél	
	S. M. v. Rothschild bankháznál	
BERLINBEN	a „Direction der Disconto Gesellschaft“ czimü intézetnél	német birod. markban azon koronkénti váltó árfolyam szerint, a melyen az átszámitás történik
	S. Bleichröder bankháznál	
M. m. FRANKFURTBAN	M. A. von Rothschild & Söhne bankháznál	
AMSTERDAMBAN . .	az S. M. v. Rothschild bankház által kijelölendő helynél	hollandi forintban azon koronkénti váltó árfolyam szerint, a melyen az az átszámitás történik

nemkülönben:

BUDAPESTEN . . .	a Magyar földhitelintézetnél	koronaértékben az 1892. évi XVII. törvényczikk értelmében
	a Pesti hazai I. takarék-pénztár egyesületnél	
	a Magyar leszámitoló és pénzváltó banknál	
	a Pesti magyar kereskedelmi banknál	
	a Magyar ipar és kereskedelmi bank részvénytársaságnál	
BÉCSBEN	az Union banknál	
BERLINBEN	Mendelssohn & Comp bankháznál	német birod. markban azon koronkénti váltó árfolyam szerint, a melyen az átszámitás történik.
M. m. FRANKFURTBAN	a Deutsche Effecten und Wechsel Bank czimü intézetnél	

A magyar. kir. Pénzügyminiszter az 1892. évi XXI. törvényczikk által felhatalmazást nyert, hogy az e törvényczikkben felsorolt tartozások kötvény-, valamint részvénybirtokosainak a kötvényeikben vagy részvényeikben kifejezett tőkét felmondhassa és a mennyiben a bevonandó kötvények vagy részvények birtokosai az idézett törvény 7. §-a szerint kibocsátandó mérsékeltebb kamatozásu kötvényeket elfogadni hajlandók nem lennének, a bevont kötvények s illetőleg részvények névszerinti tőkeértékét készpénzben kifizethesse.

Budapest, 1893. évi január hó 20-án.

A magyar királyi pénzügyminiszterium vezetésével megbizott
maggar királyi miniszterelnök **WEKERLE** *s. k.*

HIRDETMÉNY.

Az 1892. évi XXI. törvényczikk alapján az e törvényczikkben felsorolt aranykölcsönök beváltására és az 1892. évi XVII. törvényczikk értelmében a valutarendezés czéljaira összesen 90 millió arany forint névértékü 4%-kal aranyban kamatozó adómentes m. kir. járadékkölcsön fog kibocsáttatni.

E kölcsön adómentessége, kamatfizetése és szelvénybeváltása tekintetében az 1887. évi XII. és XXXII. törvényczikkek alapján kibocsátott 4%-os aranyjáradék-kölcsönökkel minden tekintetben azonos.

A m. kir. Pénzügyminiszter az 1892. évi XXI. törvényczikk által felhatalmazást nyert, hogy az e törvényczikkben felsorolt 5%-kal és 6%-kal aranyban kamatozó vasuti kölcsön kötvények tulajdonosainak a kötvényeikben kifejezett tőkét felmondhassa és amennyiben a bevonandó kötvények birtokosai az idézett törvény 7. §-a szerint kibocsátandó mérsékeltebb kamatozásu aranyjáradék kötvényeket elfogadni hajlandók nem lennének, a kötvények névszerinti tőkeértékét készpénzben kifizethesse.

Budapesten, 1893. évi január hó 20-án.

A magyar királyi pénzügyminiszterium vezetésével megbizott magyar királyi miniszterelnök: WEKERLE s. k.

A magyar királyi pénzügyminiszterium vezetésével megbizott magyar kir. Miniszterelnök Ur Ő Nagyméltóságának a „Budapesti Közlöny"-ben megjelent fenti hirdetményeire vonatkozással, az 1892. évi XXI. törvényczikk értelmében a convertálás alá jutó járadék-kölcsönök, részvények és kötvények birtokosainak — a magyar északkeleti vasutnak már visszafizetésre került részvényeinek kivételével, a kicserélés ezennel felajánltatik.

Ezen kicserélésnél, a convertálásnál tekintetbe jövő kötvények, következőképen fogadtatnak el fizetésképen.

a) 5%-os Magyar papirjáradék,
100 forint tőke névértékért — — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1892 decz. 1-től bezárólag 1893 május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — — „ **2** „ **50** „
összeseu tehát — o. é. **102** frt **50** krral

b) 5%-os Magyar maradvány- és irtvány földváltsági kötvények,
100 forint tőke névértékért — — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1893 január 1-től bezárólag május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében, levonva 7% jövedelmi adót „ **1** „ **94** „
összesen tehát — o. é. **101** frt **94** krral

c) 5%-os Budapest-pécsi vasuti részvények,)*
100 frt tőke névértékért — — — — o. é. **100** frt **25** kr.
ehhez adva az 1892 január 1-től bezárólag 1893 május 31-ig folyó 5% os kamatok fejében — — — „ **7** „ **09** „
összesen tehát — o. é. **107** frt **34** krral

d) 5%-os Alföld-fiumei vasuti részvények,
100 frt tőke névértékért — — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1893 január 1-től bezárólag május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — — „ **2** „ **09** „
összesen tehát — o. é. **102** frt **09** krral

e) 5%-os Első Erdélyi vasuti részvények,
100 forint tőke névértékért — — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1893 január 1-től bezárólag május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — „ **2** „ **09** „
összesen tehát — o. é. **102** frt **09** krral

f) 5%-os Duna-Drávai vasuti részvények,
100 frt tőke névértékért — — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1893 január 1-től bezárólag május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — — „ **2** „ **09** „
összesen tehát — o. é. **102** frt **09** krral

g) 5%-os Első Magyar gácsországi vasuti részvények,
4.906,200 ezüst frt. összegig, mint a magyar vonalra eső hányad 100 frt tőke névértékért — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1893. január I-től bezárólag május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — — „ **2** „ **09** „
összesen tehát — o. é. **102** frt **09** krra

h) 5%-os Magyar nyugoti vasuti részvények,
12.259,400 ezüst forint összegig, mint a magyar vonalra eső hányad 100 forint tőke névértékért — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1893 január 1-től bezárólag május 31-ig folyó 5%os kamatok fejében — — — „ **2** „ **09** „
összesen tehát — o. é. **102** frt **09** krral

i) 5%-os Magyar nyugoti vasuti I. és II. kib. elsőbbségi kötvények,
19.037,200 ezüst forint összegig, mint a magyar vonalra eső hányad 100 frt tőke névértékért — — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1892 okt 1-től bezárólag 1893 május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — — „ **3** „ **34** „
összesen tehát — o. é. **103** frt **34** krral

j. 1869. évi 5%-os Magyar északkeleti vasuti arany kölcsön,
100 forint tőke névértékért — — — o. é. **100** frt — kr.
ehhez adva az 1892 okt. 1-től bezárólag 1893 május 31-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — — „ **3** „ **34** „
összesen tehát — o. é. **103** frt **34** krral

k) 1875. évi 5%-os Magyar északkeleti vasuti arany kölcsön,
100 frt tőke nevértékért — — — márka **202.50** fillérrel
ehhez adva az 1893 január 1-től bezárólag 1893 junius 30-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — „ **5.—** „
összesen tehát — márka **207.50** fillérrel

l) 1878. évi 6%os Magyar északkeleti vasut üzemkölcsöne,
100 forint tőke névértékért — — — — márka **202.50** fillérrel
ehhez adva az 1892. október 1-től bezárólag 1893 junius 30-ig folyó 6%-os kamatok fejében — — „ **9.—** „
összesen tehát — márka **211.50** fillérrel

m) 1876. évi 5%-os egyes magyar vasuti (beruházási) elsőbbségi kölcsön,
100 frt tőke névértékért — — — márka **202.50** fillérrel
ehhez adva az 1893. január 1-től bezárólag 1893 junius 30-ig folyó 5%-os kamatok fejében — — — „ **5.—** „
összesen tehát márka **207.50** fillérrel

Ezzel szemben az uj *4%-os korona járadék kötvények*, a melyek az előzőleg a)-tól bezárólag j) alatt felsorolt czimletek convertálására szolgálnak
100 korona tőke névértékért — — — **92** korona **50** fillérrel
ehhez adva az 1892 decz. 1-től bezárólag 1893 május 31-ig folyó 4%-os kamatok fejében — — — **2** korona — fillér
összesen **94** korona **50** fillérrel

vagyis o. é. **47** frt **25** krajczárral.

továbbá a *4%-os arany járadék kötvények*, a melyek az előzőleg k)-tól m)-ig felsorolt czimletek beváltására szolgálnak
100 arany forint névértékért 96.20% árfolyamon berlini usance szerint — — — — márka **192.40** fillérrel
ehhez adva az 1893 január 1-től bezárólag junius 30-ig folyó 4-% kamatok fejében — — — márka **4.—** fillérrel
összesen márka **196.40** fillérrel

hozatnak számitásba

*) Ezen részvények beszámitási áránál részvényenkint 50 krajczárnyi összeg vétetett tekintetbe, mint a mely utólagos elszámolásokból a Budapest-pécsi vasut részvényeseinek az államositást megelőző üzemévekből még kijár.

Ezen számitás szerint az aláiró megkapja a 4%-os kötvényeknek 100 koronával, illetőleg 100 arany forinttal oszthatő névértékét, amennyiben az a beszolgáltatott 5%-os és 6%-os kötvények és részvények beszámitási értékében fedezetét találja, mig az utóbbiaknak ily módon ki nem egyenlithető részét a kicserélési helyek készpénzben fogják megtéríteni.

A fent felsorolt járadék- és elsőbbségi kötvények, valamint részvények tulajdonosai, a kik az ezennel felajánlott kicserélési joggal élni kivánnak, ***e jognak különbeni elvesztése mellett***, tartoznak a kicserélendő kötvényeket és részvényeket

jelen felhivás közzétételétől bezárólag keddig 1893. évi február hó 7-ig

a következési kicserélési helyeknél a szokásos üzleti órákban bejelenteni, és pedig:

Budapesten, a magyar. kir. központi állampénztárnál, (pénzügyminiszteri palota)
„ a magyar kir. állampénztárnál (fővámház),
Zágrábban, a királyi állampénztárnál, valamint
az összes magyar kir. adóhivataloknál (ezen utóbbiaknál azonban csak az *a*)-tól *j*)-ig felsorolt kötvények és részvények), továbbá
Budapesten a Magyar Általános hitelbanknál,
Bécsben S. M. von Rothschild bankháznál,
„ a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe" cz. intézetnél,
„ a „K. K. priv. allgem. Österr. Boden-Credit-Anstalt" czimü intézetnél,
Brünnben, Lembergben, Prágában, Triesztben és Troppauban a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe" czimü intézet fiókjainál, azonkivül
Berlinben, M. m. Frankfurtban, Kölnben, Amsterdamban a Direction der Disconto Gesellschaft, Dank für Handel und Industrie, M. A. v. Rothschild und Söhne és S. Bleichröder bankházak, illetőleg A. Gansl bankház által közzéteendő feltételek mellett.

A kicserélésnél továbbá következő határozmányok irányadók:

1. A kicserélendő kötvényeknek és részvényeknek letétele folyó szelvényeikkel együtt, egyszerü aláirási nyilatkozatok kiséretében történik, a melyek a kicserélési helyeknél költségmentesen kaphatók.

2. Kisorsolt és már esedékessé vált kötvények, illetőleg részvények kicserélésre el nem fogadtatnak, ellenben kisorsolt, de még esedékessé nem vált kötvények illetőleg részvények kicserélés tárgyát képezik.

3. A kicserélés végett bejelentetett czimletek beszolgáltatása, vagy az aláirással egyidejüleg, vagy a kicserélési határidő lejártától számitott négy hét alatt történik, az utóbbi esetben a kicserélési hely által elfogadhatónak itélt biztositék letétele mellett.

4. A kicserélés végett benyujtott kötvényekről és részvényekről a benyujtók levélbeli igazolványt kapnak, a melynek a benyujtás napjától számitott 15 nap mulva visszaadása ellenében, a végleges 4%-os járadék kötvények az esetleg járó készpénz kiegyenlitéssel együtt kiadatnak.

5. A végleges 4%-os kötvények kiadása ugyanazon helyen történik, a melynél a kicserélendő régi kötvények és részvények letétettek.

6. Az 1893. évi május 1-ig fel nem vett 4%-os járadékkötvények, ezen időtől kezdve a benyujtónak számlájára és veszélyére maradnak az illető beváltó-helynél.

7. A fentebbi *g) h)* és *i)* pont alatt felsorolt Első magyar-gácsországi vasuti részvények, Magyar-nyugoti vasut-részvények és Magyar-nyugoti vasut I. és II. kib. elsőbbségi kötvények csak az ezen pontokban emlitett összegek erejéig vétethetnek a kicserélésnél tekintetbe és minden kicserélési helynek jogában áll, mihelyt a részére ilyetén aláirások számára 4%-os járadékkötvényekből átutalt összeg kimerittetett, további bejelentéseket visszautasitani, illetőleg leszállitani.

8. A 4%-os járadékkölcsön bizonyos meghatározott névértékre szóló kötvényeire történő bejelentés csak annyiban vehető tekintetbe, amennyiben ez az aláirási hely vélekedése szerint a többi aláiró érdekeivel megegyeztethető.

9. A mennyiben a kicserélés végett benyujtott *a)—j)* alatt felsorolt kötvények és részvények a német birodalmi bélyeggel el vannak látva, a benyujtónak kivánságára szintén a német bélyeggel ellátott 4%-os korona kötvények adatnak ki.

A német birodalmi bélyeggel ellátott régi kötvények és részvények külön számjegyzék kiséretében nyujtandók be.

A kibocsátandó 4%-os aranyjáradék-kötvények német bir. bélyeggel lesznek ellátva.

10. Névre szóló és kötményezett kötvények és részvények tulajdonosai czimleteiket, az előzőleg emlitett eljárás szerint azon fizetési hely közvetitésével, a melynél eddig a kamatfizetés nyugta ellenében történt, küldik be kicserélés végett a magyar kir. központi állampénztárhoz Budapestre.

Budapesten, 1893. január havában.

Magyar általános hitelbank.

A macsi uradalomban

egy darab 4 éves és
két darab 2 éves hibátlan telivér
simmenthali

tenyész-bika

eladó.

Bővebb felvilágositást nyujt

a tiszttartóság.

Posta: MACS. (Hajdum.)

Busek József, ki jelenleg debreczeni lakos és ezelőtt Kresnyicz városban Galicziában, és Gréfenbergben is **a hideg gyógy fürdőben** mint

frottirozó

volt alkalmazva, a nagyérdemü közönségnek bátor magát ajánlani, és kezeskedik róla, hogy akik megtogják rendelni saját házukhoz, meglesznek vele elégedve, és teendőit, mint okmánynyal ellátott frottirozó ugy fogja végezni, a hogy az megkivántatik.

Megrendeléseket szivesen elfogad saját lakásán, **Debreczenben, Timár-utcza 2294.** szám alatt.

Kész magát a debreczeni orvosi kar felügyelősége alá is helyezni

tisztelettel

BUSEK JÓZSEF
frottirozó.

Álarczos-bál

a „KORONA"

disztermében.

Vasárnap

Január 29-én

Nagy álarczos-bál

Pont 12 órakor

Carneval herczeg

bevonulása

fényes udvarával.

Kitünő-mulatság.

Álarczos-bál.

Egy gyakornok,

a ki a magyar és német nyelvet tökéletesen érti — felvétetik

Huszár Károly és Tsa

ügynöki irodájában, az ahová ajánlatok intézendők.

268.
1893.

Pályázati hirdetés

A város használatában levő 22 drb hámos ló vasalásának felvállalására nézve pályázat nyittatik. Pályázatok beadásának határ idejéül **1893. év február 14-ik napjának délelőtt 10 órája** tüzetik ki. Pályázatokhoz, melyek irásban boritékba zárva, gazdasági tanácsnok Bészler Lajoshoz fent kitett ideig adandók be, egy évre menő kereseti összegnek megfelelő 5% bánat pénz csatolandó. Utó ajánlatok el nem fogadtatnak. Egyéb feltételek a város gazdai hivatalnál megtekinthetők.

Debreczen, 1893. január 12.

A városi tanács.

Értékpapir tulajdonosok figyelmébe!

Az uj magyar 4%-os korona járadék kölcsön kibocsátására vonatkozó hirdetmény értelmében:

az 5%-os magyar papirjáradék kötvények,
a Budapest-pécsi vasut részvények,
Első erdélyi vasut részvények,
az 5%-os urbéri váltság kötvények,
Alföld-fiumei vasut részvények,
Duna-drávai vasut részvények,
Első magyar gácsországi vasuti részvények,
magyar nyugoti vasut részvények és elsőbbségi kötvények, magyar északkeleti vasut elsőbbségi kötvények convertálása

magyar 4%-os korona járadék kötvényekkel, továbbá
az 1875. és 1878. évi magyar északkeleti vasut arany kölcsön és az 5%-os magyar vasuti beruházási kötvények convertálása magyar 4%-os arany járadék kötvényekkel

az értékpapir birtokosokra anyagi előnynyel járván, nem mulaszthatjuk el felhivni a t. cz. közönség figyelmét ezen müveletekre s különösen arra, hogy a convertálás végett papirjaikat

legkésőbb f. évi február 7-ig

tartoznak bejelenteni.

Intézetünk ezen conversio müveleteket **teljesen dijmentesen** eszközli s kész bejelentéseket elfogadni, valamint bármily irányu felvilágositással és tanáccsal szolgálni.

Közgazdasági bank részvény-társaság

Tisza-palota, Szabó Lajos Fiai czég mellett.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1-ig, délután 3—5-ig.

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t nyomása. 1893.